

Η ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΘΡΥΛΙΚΟΥ ΠΛΟΙΟΥ «ΑΔΡΙΑΣ»

«Λίγο πριν την επικράτηση των Γερμανών στην Ελλάδα, την άνοιξη του 1941, ο στόλος μας κατάφερε με χίλιες περιπέτειες και βαρύτατες απώλειες να φτάσει στην Αίγυπτο. Όμως η ναυτική μας δύναμη ήταν αποδεκατισμένη και με γηρασμένα πλοία, τα οποία είχαν απαρχαιωμένο οπλισμό. Υστέρα από διαπραγματεύσεις με τους Συμμάχους μας, οι Βρετανοί μας παραχώρησαν κάποια καινούρια καράβια αναγνωρίζοντας την ναυτοσύνη και τον ηρωισμό των Ελλήνων.

Ο «Αδρίας» παρελήφθη το καλοκαίρι του 1942 από το Ελληνικό Βασιλικό Ναυτικό. Ήταν ολοκαίνουριο αντιτορπιλικό συνοδείας τύπου Hunt, με καλό ανθυποβρυχιακό και αντιαεροπορικό οπλισμό. Η ελληνική σημαία υψώθηκε στον «Αδρία» στις 20 Ιουλίου του 1942 στα ναυπηγεία του Νιούκαστλ με κυβερνήτη τον Ιωάννη Τούμπα.

Η πολεμική δράση Αδρία για τον επόμενο χρόνο δηλαδή από το 1942 ως και το 1943 ήταν αξιοσημείωτη. Πήρε μέρος σε νηοπομπές στον Ατλαντικό, επιχείρησε να βυθίσει δύο εχθρικά υποβρύχια, έζησε την πρώτη του πολεμική συμπλοκή στη Σικελία με γερμανικές торπιλακάτους και πήρε μέρος στην περιπέτεια του Ιταλικού Στόλου του Τάραντα στη Μάλτα. Ο κυβερνήτης είχε πετύχει να έχει σπάνια ομοψυχία στο καράβι, ήταν αυστηρός αλλά λάτρευε το πλήρωμα και οι άνδρες τον θαύμαζαν και τον αγαπούσαν.

Το αδελφό πλοίο του «Αδρία» ήταν το βρετανικό αντιτορπιλικό Hurworth με κυβερνήτη τον Ρόϊστον Ραϊτ. Αυτά τα δύο αντιτορπιλικά κλήθηκαν στις 20 Οκτωβρίου 1943 να πάρουν μέρος σε μια απόλυτα ριψοκίνδυνη αποστολή στα Δωδεκάνησα, όταν οι Βρετανοί προσπαθούσαν να ενισχύσουν τους μαχητές που κρατούσαν την Λέρο έναντι των Γερμανών. Ήταν μια απέλπιδα προσπάθεια των Άγγλων να κατακτήσουν τα Δωδεκάνησα μετά την συνθηκολόγηση της Ιταλίας. Αρχικά είχαν πρόθεση να αιφνιδιάσουν τους Γερμανούς. Όμως οι τελευταίοι αντέδρασαν αστραπιαία, πήραν τον έλεγχο όλων των νησιών από τους παραδοθέντες τώως συμμάχους τους με εξαίρεση τη Σάμο και την Λέρο. Έτσι οι Βρετανοί έπρεπε οπωσδήποτε να ενισχύσουν την άμυνα στέλνοντας από την Αίγυπτο στρατιώτες και πολεμοφόδια

Προσπαθώντας να μεταφέρει εφόδια, στις 22 Οκτωβρίου 1943 στις 9.56 το βραδυ ο Αδρίας προσέκρουσε σε γερμανική νάρκη λίγο έξω από την Κάλυμνο, η οποία απέκοψε το 1/3 του εμβαδού του πλοίου, δηλαδή ανατινάχτηκε ολόκληρη την πλώρη ως τη γέφυρα. Εξαφανίστηκαν τα 30 από τα 85 μέτρα του πλοίου. Ως εκ του θαύματος δεν αγγίχτηκαν τα λεβητοστάσια και έτσι-αν και τσακισμένο -το αντιτορπιλικό συνέχισε να πλέει. Οι Βρετανοί από το Hurworth κάλεσαν τους Έλληνες να βυθίσουν το καράβι τους και να τους διασώσουν. Ο Τούμπας και οι άνδρες του αρνήθηκαν. Παρά το ότι δεν είχαν άγκυρες και όργανα ναυσιπλοίας, αποφάσισαν να πάνε μέχρι την γειτονική ουδέτερη Τουρκία. Την ώρα που το Hurworth πλησίασε ωστόσο για να πάρει τους τραυματίες του δικού μας αντιτορπιλικού έπεσε και αυτό σε νάρκη και βούλιαξε μέσα σε λίγα λεπτά μπροστά στα μάτια των Ελλήνων. Η θάλασσα πήρε φωτιά από τα πετρέλαια, έβρεχε

συντρίμμια και ανθρώπινα μέλη στο κατάστρωμα, ο κυβερνήτης, οι αξιωματικοί και οι ναύτες του Αδρία ήταν μόνοι και αβοήθητοι.

Η κατάσταση ήταν απέλπιδα από κάθε άποψη. Έπλεαν μόνοι μέσα στο σκοτεινό πέλαγος έχοντας μόλις ζήσει τον χαμό δεκάδων συμπολεμιστών τους, που ανατινάχτηκαν στην προσπάθειά τους να βοηθήσουν τον «Αδρία». Δεν είχαν χάρτες. Το τιμόνι δεν «υπάκουε», αφού λαμαρίνες που παραμορφώθηκαν από την έκρηξη έπαιζαν τον ρόλο του πηδαλίου κάτω από το νερό. Τα δικά τους πυρομαχικά είχαν σκορπιστεί στο κατάστρωμα. Το πλοίο ήταν σε εχθρική περιοχή δίχως αεροπορική κάλυψη. Κι αφού έπεσαν σε ναρκοπέδιο, τότε σε κοντινή απόσταση θα βρίσκονταν και άλλες νάρκες.

Με ηγέτη τον Ιωάννη Τούμπα και από μηχανής θεό τον Α' Μηχανικό Κώστα Αράπη, ο οποίος με τις ναυπηγικές του γνώσεις κατάφερε και έκανε πρόχειρες επιδιορθώσεις για να μην φτάσει το νερό της θάλασσας στα λεβητοστάσια, βάλθηκαν να κάνουν ένα αδιανόητο ταξίδι ως την Τουρκία. Από κοντά οι αξιωματικοί με τη ψυχραιμία τους, οι άνδρες με τον ηρωισμό τους έδωσαν μάχη με το ακατόρθωτο. Ήταν όντως όλοι τους ήρωες. Τρεις ώρες μετά έφτασαν στην αρχαία Μύνδο της Καρίας το Γκιουμουσλούκ. Ήταν ένας οικισμός ψαράδων, Τουρκοκρητικών στην καταγωγή, που είχαν πάει εκεί στην ανταλλαγή του 1923 και μιλούσαν ελληνικά.

Οι Έλληνες έμειναν στην Τουρκία 40 ολόκληρες ημέρες. Εκεί έθαψαν τους 21 νεκρούς τους. Με τη βοήθεια των Βρετανών οργανώθηκε σχέδιο διαφυγής του πλοίου στην Αλεξάνδρεια. Ο Κώστας Αράπης σχεδίασε και επέβλεψε την τοποθέτηση ενός τοίχου από σκυρόδεμα που στεγανοποίησε το μέρος όπου είχε κοπεί η πλώρη. Και έτσι ξεκίνησαν ένα πενθήμερο ταξίδι 730 ναυτικών μιλίων από το Γκιουμουσλούκ ως την Αίγυπτο κυριολεκτικά κάτω από τα βλέμματα των Γερμανών

Στις 6 Δεκεμβρίου του 1943, ανήμερα του Αγίου Νικολάου, προστάτη του Πολεμικού μας Ναυτικού ο κομμένος Αδρίας μπήκε θριαμβευτικά στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας, όπου το πλήρωμα υπό τον Κυβερνήτη Τούμπα έσπευσε να εκφράσει την ευγνωμοσύνη του προς τον προστάτη Άγιο των ναυτικών, στον πανηγυρίζοντα Ι.Ναό Αγίου Νικολάου Camp Cesar Αλεξανδρείας».

(«Η ιστορία του αντιτορπιλικού «Αδρίας» - Οι 204 ήρωες και το πλοίο τους»
Εφημ.Πρώτο Θέμα, 6.12.12)